

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia.
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalk, Rudolf Mossa, A. Oppel-
Nachtolger; Anton Oppelk, J.
Danneder, în Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernat; în
București: Agenca Havas, Snc-
sionate de România; în Ham-
bur: Karolyi & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmonă pe o coloană 8 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” ieșe în săptămână.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la ad. colectari.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 80 etajul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 28.

Brașov, Mercuri, 7 (19) Februarie

1896.

Bulgaria și marile puteri.

Brașov, 6 Februarie v.

Nu mai încapă îndoială, că de-
dată cu convertirea prințului Boris,
Bulgaria a intrat într-o nouă față
politică, care de-o parte deșteptă
marile speranțe, de altă parte marile
mereri.

La festivitățile din Sofia s'a fă-
cut tot posibilul din partea prințu-
lui Ferdinand și a Bulgarilor pen-
tru ca să se manifesteze bucuria și
insufletirea, ce i-a cuprins vedând, că
Țarul Nicolae II a primit să fiă na-
șul prințului moștenitor și a dovedit
printr'asta, că s'a împăcat cu Bul-
garii și că în viitor „legătura între
națiunea bulgară și cea rusescă va
fi nedestructibilă.”

Țarul rusesc „Novoie Vremea”,
vorbind de solemnitatea dela Sofia,
exprimă speranța, că cestiunea re-
cunoșterii prințului Ferdinand va fi
curând rezolvată, lipsesce numai
aderarea Angliei.

E mai mult ca probabil, că An-
glia va urma exemplului celorlalte
puteri, și că — cum crede foia ru-
sescă, — nu va voi să meargă în
contra sentimentelor de împăcare
ale Rusiei față cu Bulgaria.

Ceea ce caracterizează însă si-
tuațiunea de față, este declararea
ce-o face țarul guvernului engles
„Standard”, care dă: că prințului
Ferdinand nu-i va succede nici odată
de-a înjuga Bulgaria la carul împă-
răției rusești.

În această declarație e cuprinsă
amenințarea, că la cas când prințul
bulgar și guvernul său ar merge
prea departe în servilismul lor față
cu Rusia, ei ar întâmpina cea mai
energică rezistență a Angliei și a
altor puteri semnate.

În schimb presa rusescă, care
de altfel își impune o prudentă re-
servă, pune în vedere ministrului
președinte Stoilov și colegilor săi
din guvernul bulgar datoria, ce ar
ave-o de-a respinge încercările de

intervențiune, ce s'ar face din par-
tea țărilor austriace și unguresci
și pôte și a țărilor italiene.

Este, cu totă precauțiunea ce
s'arată de-o parte și de alta, apröpe
inevitabil, ca sfera de interese a tri-
plei alianțe și a Angliei să nu se
ciocnescă cu aceea a Rusiei și a
Franciei, ai căror reprezentanți au
fost ădilele acesteia obiectul celor mai
insufletite ovațiuni în Sofia.

Atörnă dără mult dela purta-
rea prințului și a guvernului bul-
gar, precum și dela dibăcia, cu care
diplomația marilor puteri va sci să
încunjure și să delătore neînțelege-
rile ce s'ar ivi în viitor, ca aceea
ciocnire a sferelor de interese să
n'ajungă a amenința pacea.

Organul rusesc, care își ia in-
spirațiunile chiar dela curtea Țaru-
lui, „Viedomosti” din Petersburg,
dă, că în Rusia „epoca însufleți-
rei pentru afacerile balcanice a tre-
cut irevocabil” și că „datorii mai
însemnate figurează ađi pe progra-
mul politice din afară rusești.”

Dacă așa ar fi, atunci recunos-
cerea prințului Ferdinand ar însemna
într'adevăr numai întărirea situați-
nei marcate prin dispozițiile tracta-
tului dela Berlin, ér faimele, ce le
vedem răspândite de foile unguresci,
ca venite din capitala României, că
Sobrania bulgară a votat în secret
10 milioane pentru scopuri de res-
boi și că Bulgarii, sub scutul
Rusiei, ar voi să facă să reinvie
postulatele dela San-Stefano, s'ar
dovedi ca nisce născociri fără de
nici un temei real.

CRONICA POLITICA.

— 6 (18) Februarie.

În ședința dela 15 c. a camerei aus-
triace a fost așternut din partea ministrului
președinte Badeni proiectul privitor la re-
forma electorală. Prima cetire a proiectu-
lui se va face Joi, și de sigur va da ansă
la o lungă dezbateră. Se crede, că pentru
reformă vor fi două din trei părți din in-

trăga cameră. Prin introducerea reformei
electorale în Austria, va suferi mai mult
stânga, deoarece, după afirmările ömenilor
bine versați, ea va puté întruni, dintre cele
72 mandate nou create, abia 6. Socialiștii
se crede, că vor puté câștiga în cel mai
favorabil cas 18 mandate, și antisemiții 12
— 15. Mai bine vor reuși clericali, deoarece
în comunele rurale germane vor fi aleși es-
clusiv deputați clericali. — Tot în aceeași
ședință a camerei austriace s'a primit una-
nim un proiect, înaintat de președinții ur-
mătoarelor partide: stânga unită germană,
clubul Cehilor, partida conservativă, clubul
Polonilor, clubul naționalist german și par-
tidul poporal catolic. În acel proiect gu-
vernul austriac este provocat, să abdică de
cu bună vreme convenția vamală și comercială
cu Ungaria, și se grigescă, ca în noua con-
venția, ce se va încheia, să fiă aparate în
töte direcțiunile interesele politice și eco-
nomice ale Austriei, și să fiă delăturate
relele, cari până acum au avut de a-le su-
feri provinciile și țărele reprezentate în
Reichsrath, prin esplicarea și aplicarea falsă
a singuraticelor dispoziții stipulate în con-
venția.

Luptele între Sașii tineri și bătrâni
nu numai că nu încetă, dăr în timpul din
urmă par a fi mai înverșunate. Se află însă
unele voci dintre dănsii, cari, „prevădăud”,
cum dic ei, un mare pericol, ce-i amenin-
ță pe totii Sașii în urma luptelor in-
terne, recomandă împăcare. Astfel „Sieb. D.
Tageblatt” din Sibiu publică, din inciden-
tul seratei pe care au arangiat'o într'una
din șerile trecute Sașii „verđi” din Brașov
și jur, o corespondență a unui Sas brașo-
vén, în care acesta se plânge amarănic asu-
pra nelorederei pe care ar fi sădit'o „ver-
đii” în inima conaționalilor lor. „Din anul
treout încöce”, dăce corespondentul „a în-
ceput din ce în ce a se lăți cercul de agi-
tațiune (al „verđilor”) și amenință de-a cu-
prinde chiar și elemente mai moderate și
liniștite. În loc de a lupta cu töte forțele
contra sovinișmului, s'a continuat lupta
contra conaționalilor proprii. Este învede-
rat, că stările acestea vor duce la disolva-
rea totală a săsimei din Brașov”. În fine
corespondentul afirmă, că ar esista un sin-

gur mod de mântuire pentru Sașii, și adevă
un compromis, oare să se încheie între Sașii
tineri și bătrâni.

În cele din urmă s'a aflat succesorul
în postul ministrului de interne român,
care devenise vacant prin retragerea d-lui
N. Fleva, și era condus numai interinal de
ministrul-președinte. D-l Anastasie Stoilov
a fost numit ministru de interne, și alaltă-
eri a depus jurământul. Se ascéptă ca d-sa
să faoă o importantă declarațiã, când se va
presenta camerelor, în care să se espună
ideile ce'l vor călăuzi în conducerea de-
partamentului său, și în reformele ce va
propune.

Din Sofia se depeșeză, că alaltăeri s'a
închis sesiunea Sobraniei. Cu această oca-
siune prințul Ferdinand a cetit un mesagiu
în care accentuă întărirea și consolida-
rea stărilor interne și înflorirea rapor-
turilor economice. Apöi dăse următoarele:
„Mulțămită bunăvoinei extraordinare a Sulta-
nului, suveranului nostru, acum s'a stabilit și
întărit poziția internațională nehotărîtă, pe
care a avut'o până acum Bulgaria. Nu mai
puțin avem de-a mulțumi Țarului rusesc
Nicolae II pentru bunăvoia sa deosebită,
nutrită față cu Bulgaria. Prin aceea, că a
primit a fi nașul prințului moștenitor Boris,
a renouit legăturile politice dintre Rusia și
Bulgaria, cari au fost întrerupte”. După vor-
bire, prințul Ferdinand de repește-ori își
exprimă mulțămita sa reprezentanților po-
porului.

„Manifest”.

Sub acest titlu, tipărit cu litere mari,
„Tribuna” de ađi publică în fruntea sa
„manifestul”, de care această foia a fost
făcut amintire în două rânduri.

Într'un articol, publicat la finele lui
Ianuarie st. n. 1896, „Tribuna” ne spunea,
că acest „manifest” avea să fiă cuvântul
membriilor întemnițați ai comitetului, cari
au fost grațiați.

„Grațierea” — scriea „Tribuna” —
s'a făcut în mod surprinzător, și după gra-
țiere s'au făcut pași, cari au dat ansă la
bănucii. Ce era deci mai firesc decât ca

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Cartofariul,

foia comemorativă de Carol Neumann Strela.

(Urmare)

În mai multe rânduri merse Parmen-
tier la țerănu cultivator de cartofi, și cu
oât mergea mai des cu atât interesul lui
crescea.

Se întâmplă odată, că mergând el
ărăși la Weber, acesta îi întinse un ăiar
frances cu un anunț mult promițător. Era
esemplarul Monitorului, în care se publicase
concurșul dat de Academia din Paris.

Numărul acesta îi căduse lui Weber
în mână numai înainte cu o öra. Indată ce-l
ceti, îi veniră în minte cartofii. Este öre
ceva mai bun și mai potrivit pentru de-a
înlocui pânea, decât cartofii? își gândea el.
Luoră firesc, că Parmentier, îndată ce vădă
concurșul se gândi și el numai decât la
cartofi. „O binefacere cerescă pentru să-
raci!” esclamă Francesul cu patos. „Și
mie, mie, mi-a fost dat de buna urșita de-a

duce această rodă a pământului peste Rin,
în patria mea, căreia îi va fi spre fericire,
ér mie spre renume! Da, în curând se va
lăți peste întreaga Franță!”

Afacerea îl privia de-ocamdată numai
pe el. Ce-i păsa lui de premiul de cinc
mii de franci? Pentru el era indiferent, că
numărul ăiarului cu concursul era vechi,
și că pôte cine-va să fi prezentat vre-un
proiect, care să se fi și primit definitiv de
academician.

Dăr descrierea amănunțită a plantei
și trimiteră scrisörei la înțelepții Parisului
și se părea chemicului frances prea tândă-
lössă. Numai mergând în persoană și con-
vingându-i prin arta oratoriei mele, pôte să
ajung la scop, — își gândea el. Domnul
negustor mă va ajuta. Asemenea mă va
ajuta și acel bun țeran dela pörtă, căruia
am a-i mulțămii cunoșcerea mai de apröpe
și cultivarea acestui product.

Atât Weber cât și țerănu se arătară
numai decât aplecați a-i sta într'ajutor,
Unul îi mai împöspătă în memorie cele de
lipsă cu privire la cultivarea cartofilor, ér
celalalt se îngrijă de-un număr corăspun-

ător de unelte trebuincioșe pentru cul-
tura lor.

Pagubă, că în acest punct isvörela is-
torice nu ne sunt destul de lămurite. Pe
când unii susțin, că Parmentier a plecat
din Francfurt numai cu trei ciubărașe cu
cartofi, alții ne asigură, că țerănu i-ar
fi încredințat 212 mierțe vechi de Franc-
furt. Fiă însă cum va fi, aibă drept unii,
aibă alții, puțin ne împörtă; destul că
Parmentier a ajuns în pace la Paris.

Primul său pas fű spre Rue Richelieu,
unde află din întâmplare adunați pe cei
mai mulți învățați academician. Ei steteau
cu totul neliniștiți pe perinile lor verđi,
când acest om apărü de-odată înaintea lor.
Vre el öre să vorbească în cauza premiului?
Ei încheiaseră deja acetele privitore la afa-
cerea acesta și le și aruncaseră töte în că-
mara cu vechitur.

În mod escepțional i-se permise che-
micului nostru să intre în sala, unde se aflau
academicianii. Era cu totul miraculos ceea
ce adusesse el: Nisce obiecte mici, rotunde,
brunete, — ce puteau öre să fiă acestea?
Erau öre nisceai mere putrede, seu vre-un

fel de nucă de-o mărime până acum ne-
cunoscută?

Academicianii însă trebuiră întâiu să
zimbiașcă, apoi să ridă mai tare și tot mai
tare când chemicul le comunică scopul venirei
sale printr'o vorbire mișcătoare, în care le
arăță importanța cartofilor, cu deosebire
pentru populațiunea săracă, și când le vorbi
despre imensa lor cultivare în Sacsonia și
Prusia.

El mai adause și ceea ce aflase
despre aducerea cartofilor în Europa prin
Spanoli, și cum el a învățat adevărata
cultivare a lor dela un țeran. Mai voia
acum să vorbească și despre cultivarea lor,
care se pôte face mai în fiă ce pământ,
dăr domnii cei învățați nu-l lăsară.

Cum? își diceau ei, scutarând peru-
cile lor cele lungi și buclate — Se pôte
öre, ca să fiă un extract de pâne aceste
gogöșe? Omul acesta mic, stricöt de vörsat,
urüt, ce crede adevă el?... Nu se rușinează
a-se mai numi pe sine Frances? Și de unde
vine el? — Din Germania! Cu această era
ăis din destul! Ce putea veni bun din
Prusia, unde domnise bătrănu Frederic,

membrii comitetului național să se declare imediat către acel popor, care timp îndelungat a îngrijire a privit la temnițele lor și a cărui veselie senină a fost înnoțată încâtva prin bănușii.

A arătat apoi cauzele, pentru cari publicarea acelu „manifest“ s'a trăgănat atâta timp, dintre cari una a fost, că părintele Lucaciu a dus cu sine la Roma proiectul, compus de el, și nu l'a trimis pentru întrunirea dela 15 Noemvre a. tr. apoi a urmat „crisa“ etc.

A mai comunicat numita fôia în acel articol:

„că „esilații“ au făcut propunerea să se ede un „manifest“ comun, dăr o propunerea acesta a fost respinsă unanim“;

„că din Roma părintele Lucaciu a pus în vedere un manifest propriu, pe care densusul singur să-l dea către poporul românesc din umbra oculturei lui Traian“.

Idea din urmă însă „a fost reprobata de unii membri, insistând ei, ca nimeni să nu dică nici un cuvânt a parte, ci cu toții împreună să se presente solidari înaintea poporului“.

Acesta este, după „Tribuna“, istoricul „cuvântului eliberaților“.

„Manifestul“ despre care vorbim, este subsemnat de d-nii: Dr. Ioan Rațiu, George Pop de Băsești, Iuliu Coroianu, Dr. Teodor Mihali, Rubin Patifa, Gerasim Domide și Patriciu Barbu.

În introducere amintesc idealurile mari ale libertății, egalității, fraternității, de cari a fost însușită adunarea de pe Câmpul Libertății, și resumă ideile conducătoare emise de această adunare în programul național, care respectă drepturile și libertatea poporului conlocuitoare.

Dela era dualismului înocoe poporul a intrat într-o luptă legală și leală. La 1881 „și-a revisuit“ programul său național, de aci încolo s'a organizat și a ținut adunări naționale sub ochii și sub paza guvernelor țării și cu respectarea legilor și a ordinii publice. La 1883 s'a edat în mai multe limbi memorialul istoric, și după aceea s'au ținut conferențe — și toate au fost considerate de puterea publică a statului ca o lucrare îndreptățită și permisă de constituția țării.

„Manifestul“ vorbește apoi de conferența dela 1892, de hotărârea de-a înainta monarhului memorandumul fără amânare, de depunerea în cancelaria cabinetului în Viena a acestui memorandum; amintesc de conferența dela 1893, care a declarat memorandumul de al său.

„Nu ne puteam închipui“ — dic eliberații — „că în asemenea împrejurări puterea statului să fiă în stare de a intenta proces în contra unei opere politice îndreptățite și întru toate permisă în viața constituțională“.

„Totuși s'a intentat acest proces. „Am protestat contra acestui act de forță majoră... Dăr stăpînirea a rămas surdă și ne-

oăruia, precum se spune, i-a suit podagra în cap? Său chiar din Saxonia, din această țară neînsemnată, pe care numai cu greu o afli și pe hartă?

Președintele încreți fruntea și făcu semn lui Parmentier să-și adune lucrurile de pe masă și să părăsească sala.

Chemicul, veți bine, între astfel de împrejurări vedu, că cel mai cu sfat lucru este tăcerea și plecarea. De aceea își adună repede cartofii și plecă, dăr nu cu totul descurajiat.

El merse de a dreptul la regele în St. Cloud. Regele Ludovic al XVI se arată mai cu considerația decât academicianii, și ascultă propunerea fără întrerupere, dăr totuși i-a răspuns fără rezervă, că n'are nici o încredere în planta aceea și în fructele ei. Singurul lucru, la care era aplicat, era ca să se facă o probă pe-o întindere mai mare de pământ și în acest scop promise lui Parmentier, că-i va da un loc acomodat.

(Va urma).

simțitoare față de protestările noastre... am fost condamnați, prinși de gendarmi, ridicăți ca niște criminali ordinari dela căminele noastre și țirți în temnițele ungueroși unde am fost espuși la tratamente înăprijite...“ Apoi continuă așa:

„Unii dintre noi au trebuit să-și suferă întrégă pedepsa, la care au fost condamnați; alții numai după o suferință de patru-spre-dece luni am fost puși erăși în libertate, în urma actului de agrățiare al Maiestății Sale, Prea Înaltului nostru Monaroh.

„Noi agrățiarea n'am cerut'o. Ea ni-s'a înfățișat, ca și fiind emanată dela Capul Statului, ca efluxul unui sentiment de *dreptate*, și tot-odată ca un act de înaltă intervențiune, care ne semnală era dreptății, ce nu mai pôte fi departe nici pentru marea cauză națională română.“

„Asupra noastră acest act de agrățiare a făcut impresia ca și când Capul Statului, Maiestatea Sa Monarohul, și-ar fi manifestat prin el dorința, ca și poporul român să se bucură în stat de aceleași drepturi și de aceeași îngrijire, cari cu drept cuvânt i-se cuvin, și să-i fiă îndestulate și dreptele lui postulate, după atâta nedreptățire.“

Sub aceste impresii întrébă eliberații, decă față cu acest prea înalt act de grățiare guvernul soi-va să se emancipeze de influința nefastă a șovinismului și, înțelegând pe Domnitor, soi-va să se inspire și el de sentimentul dreptății?

„...Poporul român pretinde imperios împlinirea justelor sale postulate, la cari nici-odată nu pôte renunța.“

„...Stăm pe cale legală“ — dic eliberații — „ne iubim nēmul, nu mai puțin decât patria comună; nisui spre fericirea tuturor elementelor, cari o compun și o susțin; dorim și voim dreptatea, dăr o dorim și o voim pentru toți deopotrivă. Suntem și rămânem pe basa etice și loialității politice conduși în lucrarea noastră de adevăratele principii ale libertății și frățietății.“

„...Ca mandatarii ai poporului, cu totă inima am adus jertfele, ce ni-s'au cerut, căci datorii eram să le aducem“...

„Etă“ — esclamă eliberații — „tabloul adevărat al sentimentelor ce ne încăldesc față de marea cauză națională; etă hotărârea, ce am luat și suntem decii a urma.“

În fine declară eliberații: „Precum în trecut, așa și în viitor, până ce vom fi depositarii voinței poporului românesc, în procesul politic național ne vom împlini datorințele și asigurăm pe ori-cine, că nu vom da îndărăt dela nici o jertfă, pe care cauza națională ar cere-o“ — și finesc cu următoarele cuvinte:

„Le vom face toate câte le pretinde realizarea programului național, toate câte s'au hotărât în prospectul de lucrare a conferențelor și a comitetului național. Stăm firm pe bazele programului național dela 1881, și în totă mișcarea noastră vom fi conduși de sfințenia drepturilor noastre naționale și inspirați de interesele poporului român, ai cărui reprezentanți suntem“.

Regretabila împrejurare, că „cuvântul“, ce l'au contemplat eliberații, a fost subscris numai de șapte inși, o esplică „Tribuna“ de aci prin următoarea comunicare:

„Manifestul“, care-l publicăm în fruntea diarului nostru, a fost contemplat ca manifestul acelor membri din comitetul național, cari au fost condamnați în procesul „Memorandumului“. Trei-spre-dece au fost acei membri condamnați. Dintre aceștia trei și-au dat acum irevocabil abdicarea, anume domnii: N. Cristea, Dr. Barciuanu și D. Comșa. Mai rămăneau deci deose, cari ar fi putut să-l subscrie. Șapte l'au subscris, trei însă nu, anume domnii: M. Veliciu, A. Suciu și Dr. V. Lucaciu. La dorința expresă a părintelui Dr. Lucaciu, trebuie să constatăm, că densusul special nu a „putut primi acest manifest“.

SCRIRILE DILEI.

— 6 (18) Februarie.

Import de bucate rusesci. După datele statistice oficiale, în decursul anului 1895

au fost aduse din Rusia în Ungaria: 100 mări metriche sęcără, 12,439 mm. orz, 8799 ovės, 102,121 cucuruz și altele, în total 129,828 mări metriche bucate. Aceasta este o cantitate forte mare în asemănare cu anul precedent, când importul bucatelor din Rusia a fost numai pe jumătate atâta. Causa urcării acesteia este convenția mai nouă încheiată cu Rusia, — convenția, care pentru agricultorii dela noi noi de cum nu se vede a fi favorabilă. Mai greu loviți sunt agricultorii noștri în privința cucuruzului căci pe când în 1894 s'au importat din Rusia 3438 mări metriche de cucuruz, pe atunc în 1895 s'au importat 102,121, va să dică cam de *trei-deci de ori mai mult*. De asemenea importul cucuruzului din România s'a urcat în anul trecut dela 320 la 526 mii mării metriche. În urma inundațiunii de bucate rusesci, esportul cucuruzului nostru în Austria a scădut dela 1.467,000 mări metriche la 1 milion. În ast-fel de împrejurare lucrul firesc, ca cucuruzul agricultorilor noștri să nu aibă preț.

—o—

Preoți rom. cat. contra „Kulturregylet“-ului din Nordul Ungariei. Comisiunea comitatensă din Zala pentru „Kulturregylet“-ul din Ungaria de Nord, s'a ocupat în ultima sa ședință cu scrisorile, prin cari doi preoți rom. cat. își anunță repășirea lor din reuniune. Unul dintre aceștia își motivează repășirea prin aceea, că reuniunea întrebunțeză banii membrilor săi pentru „subvenționarea de diare dușmane catolicismului“; celalalt preot învinuiesc „Kulturregylet“-ul, că „voteză sume pentru diare jidane-liberale“. Comisiunea respinse învinuirile amintite, pe motiv, că reuniunea a avut și are în vedere numai „lăfiirea culturii maghiare și a spiritului național maghiar“, și își exprimă părerea de rău că a avut în sinul său ca membri pe cei doi preoți rom. cat.

—o—

Revistă pentru femei. Marța trecută d-na Adela Xenopol a fost primită de M. S. Regina României și i-a spus proiectul său de a crea o nouă revistă, ce va apăre la 1 Aprilie sub numele de „Dokia“. Această revistă, care se va ocupa exclusiv de ceștiunea feminină, va fi ilustrată de portretele frumșeiilor române.

—o—

Vice-consulat austriac în Biscoglia. Vice-consulatul austriac din Molfetta a fost transpus la Biscoglia, de ore-ce orașul acesta, fiind el oraș de port, are mai mare însămnătate pentru legăturile comerciale cu monarhia noastră. Ambele orașe numite sunt situate în Sud-Ostul Italiei.

—o—

Banca agricolă în România. La 11/23 Februarie se va ține Adunarea Generală ordinară a acționarilor acestei bănci, convocată pentru a asculta rezultatul anului 1895. Din Bilanțul și darea de semă a Consiliului, reese că beneficiul brut al Băncei împreună cu soldul din anul trecut se urcă la 539,820 franci, din care scădându-se 341,467 fr. cheltuielile făcute, rămâne un beneficiu de 193,352 franci. Din acest beneficiu, deducându-se 10 la sută pentru amortisarea mobilierului și dobândile de reportat pe anul 1896 în sumă de 112,215 franci, rezultă un beneficiu net de 86,137 franci. — După cum anunță foile bucurescene d-l Teodor Rosetti a fost numit director al Băncei agricole.

—o—

O femeie guvernor. S'annunță, că postul de guvernor al insulei Wight se va conferi unei femei, princesa Beatrice, care va succede în această funcțiune soțului ei decedat, prințului Henric de Battenberg. Insula aceasta a mai fost odată administrată de-o femeie. Între 1283 și 1293 Isabella de Fortibus a fost șeful feudal al insulei Wight.

—o—

Societatea de lectură „Ioan Popasu“ a studenților dela școlile medii române gr. or. din Brașov, invită la Ședința festivă, ce se va ține Duminecă în 11 Februarie st. v. în sala cea mare a gimnasiului.

Program: 1. Cuvânt de deschidere, de

conducătorul societății prof. Nic. Bogdan. 2. „Valurile Dunării“, vals de I. Ivanovic, executat de orchestra societății. 3. „Despot Vodă“, de V. Alexandri, fragment act II sc. II. Dialog: Despot și Ciubăr Vodă declamat de A. Popovic cl. III com. și Z. Popovic cl. VII-a. 4. „Cântec de jertfă“, de Beethoven, executat de corul societății. 5. „Miorița Lae“ studiu literar, de Vas. Meșter clasa VIII. gimn. 6. „Mocanul la biserică“, de Th. Speranță, declamată de C. Jurcan, cl. VII gimn. 7. „Serenadă“, „Melodramă“, de M. Krause, executate de orchestra societății. 8. „Diua învierii“, de G. Coșbuc, declamată de A. Bogdan, cl. VIII gimn. 9. „Noptea“ de Schubert, executată de corul societății.

Începutul la 5 ore sęcra. Ofertele maritimose se primesc cu mulțumită și se vor cuta pe cale publică.—Comitetul Societății.

Epistolă deschisă.

cătră foștii redactori, copii răsfațați, ai „Tribunei“.

D-lor! Se împlinesc doi ani, de când membrii comitetului partidului nostru național — fiind trași în cercetare și țerți la Clușiu pentru publicarea înainte de timp a Memorandumului, care cade în spinarea sęcra erorea lui Brote — v'au predat Institutul tipografic, dimpreună cu redacțiunea „Tribunei“ și „Fôiei poporului“, și administrarea lor.

În 19 luni de țile, cât a ținut procesul, închisorea și reîntorcerea membrilor comitetului, ați scris toate câte v'au plăcut și v'ați contrașis nu odată, legănându-vă ca trestia bătută de vânt; — singur în a negri, a huli și chiar a vătoma pe toți bęctrării și notabilitățile noastre ați fost constanți și consecunți.

Ei bine, decă lui Dumneșeu i-se urise de cultul Jidovilor, după cum ne spune profetul, apoi deș și nouș ni-s'a urit, ba nu numai ni-s'a urit, dăr ne-am chiar îngreșat de chipul și modul răsfațat, cu care ați redactat d-vôstră „Tribuna“: nici o idee sănătoșă, nici o serioșitate, nici o apucătură, care să fi avut aparența de-a ne duce la scăpare, ci un perpetuu joc de cuvinte mai slugarnice decât slugile, cari ni-le slujau, — o nesfirșită luptă în contra persoanelor și fștilirea a tot ce nu se ocupa cu jocuri de cuvinte. „Scumpii“, „dragii“, „iubiții noștri întemnițați“ — era refrenul, cu care îmbętați lumea, ér în ascuns vę bateați joc de ei.

Dăr „scumpii“, „dragii“ și „iubiții“ voștri au fost grațiați peste așteptarea voștră, și revenind la vetrele lor, și vedënd destrăbălarea administrațiunii răsfațate a vôte, aflând și disgustul, ce ați cauzat în publicul românesc cu purtarea și încercarea de schimbare în spre îndulcirea adversarilor noștri de mörte, v'au luat de scurt. Mai întâiu v'au scăpat de rușinea, de-a fi puși cu Institutul tipografic pe stradă, și apoi, dându-vę mijlôce ca să puteți continua ederea mai departe a foilor, ca să nu se mai repetescă aceste triste casurii v'au provocat să predați institutul cu toate ale sale adevăraților lui proprietari, dăr nu ați vrut. Ați provocat sechestru, ați provocat crisa, ați alarmat lumea, ați outrierat țera dintr'un colț la altul, v'ați adunat la Arad, la Brașov; în sfșșit ați cerut prin glasul cel puternic al părintelui dela Șișești conchiământarea întreg comitetului, ca să reguleze trebile incurcate de voi ale Institutului tipografic.

Eu, de-ași fi fost în locul președintelui Rațiu, căruia cu 3-4 țile înainte i s'a votat încredere, ași fi răspuns părintelui Lucaciu, că e de prisos ori-ce conolus, fiind-că copiii oei răsfațați au luat recurs în potriua primei sentințe giudiciale și nu se vor astämpera. Dr. Rațiu însă a fost mai constituțional decăt mine și s'a plecat, v'a făcut pe voi, ba a primit la consul-tare și pe cei ce se lăpădaseră de comitet, ca Petru apostolul de Christos, și 11 dintre 17 membri din comitet au înouvințat tot și toate câte Rațiu le-a făcut; au deschis Șirianului și ușa de reîntrare decă s'ar poci și îndrepta.

Ei bine, dacă o majoritate dublă, plus unul peste dublu, aduce un conclud în contra a 5 membri înrudiți, punând conducerea foilor tipărite la Institutul tipografic în mâna unei delegațiuni de 3 membri aleși din sinul comitetului partidului nostru național: apoi ce mai caută copiii cei răsfățați pe la „Revista Oraștiei”? Ce mai vor ei cu broșurile ce le tipăresc? Vor să compromită pe alții, să strice tot ce am zidit noi de 48 ani încoace, și antecesorii noștri începând dela 1700?

Ei vor un nou partid, ca al Sașilor tineri și bătrâni, ori ca al Boemilor, ori ca al Maghiarilor „liberali” și kossuthiști, — cu alte cuvinte, ei vor scisiune. — Cel puțin așa mi-a spus mie d-l Duică în 20 Ianuarie a. c. o ocazie unei călătorii, fiind de față și d-nii N. Pop și N. Groze din Tohanul vechiu. I-am reflectat d-lui Duică, că la noi alte sunt împrejurările, că nu avem nici numărul, nici averea Boemilor, der nici trebuința de-a ne divisa asemenea lor. Dér dacă reflecșiunile mele nu au putut îndrepta pe d-l Duică și soții, apoi pot-tescă să ne arate ce vor? Pentru ce vrău ei să se despartă, ba chiar să ne combată pe noi, bătrâni, cari am purtat conducerea, răsplătită într'un timp ou faro!, ér mai târziu cu închisorii? Arete-ne să scim, ce vor și cu ce program amblă ei, ér nu să ne îngrămădescă prin „Revista Oraștiei” și prin broșuri cu insulte, suspicioși, aprôpe crime de tradare!

Sciu eu fôrte bine, că cel ce vrău să zidescă, trebuie mai întâiu să strice zidirea cea vechiă. Dér și d-vôstră să soțiți, că e nebun cel ce strică casa cea vechiă până a nu avé putere să-și zidescă alta nouă și încă fără a lua bani împrumut, pentru-că scris este, că cel ce zidesce case cu bani împrumutați, își zidesce șie-și mormânt.

Și apoi, dacă e vorba de zidit, ce avem noi să zidim mai întâiu? Ori dora „perfecta înțelegere”, ce o dorește actualul ministru-președinte al României cu Maghiarii? Ceea ce nu s'a putut face și esopera într'o miiă de ani, ôre să se facă acum în trei luni de zile? Căci numai atâta mai avem până la începutul serbării milenului, pe care după cugetul și intențiunea vôstră ar trebui să-l serbăm și noi, dacă nu ca cetățeni liberi și cu asemenea drepturi cu Maghiarii, cel puțin ca purtătorii codelor séu șlepurilor banchetuitorilor noștri. — Tot e mai bine să ne sâturăm și noi din fărîmăturile, ce vor cădă de pe masa domnilor, decât să mai răbdăm fôme. Ei, nu e așa?

D'apoi încă dacă ne vor lăsa să alegem și noi pentru dieta din 1897 măcar pe 5 dintre cei 25, câți s'au adunat la conventioulul din Brașov? Așa-dér că ar fi bine și frumos? Cei 5, ori fiă și 7 năsdrașani, numai decât ni-ar câștiga și mult dorita autonomie a Transilvaniei și étă că tréba ar fi gata!!

Mie însă, care am auzit și vădut multe, mi-se pare, că scopul acestei îndulcirii în faptă nu este dobândirea vre-unei autonomii, pe care Maghiarii de bună voiă nu o vor încuviința nici-odată, ci scopul este ceva mai bun, mai practic: câteva agenturi, câte va posturi de corteși!! Scitți, că agenții electorali sunt remunerați cu câte 5—10,000 fl.!

Étă, d-lor, unde ne ar duce în ade-vér programul ascuns, de care sunteți preocupați și pe care nu aveți curagiul a-l pune pe hârtia și a-l predica!

Brașov, Febr. 1896.

Axentie Severu.

Coresp. part. a „Gaz. Trans.”

Sibiu, 17 Februarie 1896.

S-te. D-le Redactor! In 15 c. s'a ținut aci sub președința șpanului Gustav Thalman o adunare generală comitatensă extraordinară, în care s'au desbătut peste 106 obiecte. Iatré obiectele desbătute au fost și unele de interes mai general, cari adevă ne ating mult puțin și pe noi Români; și adevă:

1) Cetindu-se rescriptul ministrului de comerț privitor la prelungirea concesiu-

nei dată deputaților Oskar Meltzl și Samuil Dörr pentru construirea căii ferate vicinale Sibiu-Agnita, luă cuvântul membrul congregației Partenie Cosma și propuse, în potrița propunerilor comisiei permanente, ca acest rescript să nu fiă luat la cunoștință, ci să se ia dela ordinea zilei, deoarece camera ungară numai de oerând hotărâse, ca deputaților să nu li-se dea concesionii de căi ferate.

La acesta se născu o viuă desbatere, și propunerea d-lui Cosma fû combătută din partea mai multor Sași, prin aceea, că aci ar fi vorba despre un fapt, care se derivă din timpul, când hotărârea camerei încă nu existase, și că rescriptul ministerial s'a trimis publicului comitatens nu spre desbatere, ci spre luare la cunoștință. La votare d-l Cosma a fost majorizat.

2) La rescriptul șpanului în cestiunea ținerei unei adunări generale municipale festive în prima jumătate a lunii Mai, se născu din nou o discuțiă vehementă, deoarece membrii români declarară, că nu pot și nu vor lua parte la serbările milenare. Un membru din congregațiune făcu după această declarațiune observarea, „că serbarea milenară nu este serbarea unei naționalități, ci este serbarea statului, la care fiă-oare cetățen trebuie să ia parte“ (!)

La votare s'a primit cu mare majoritate propunerea comisiei permanente, în urma căreia vicespanul a fost incredințat să statorosească programa ședinței festive, înțelegându-se asupra acestei cestiuni, în locul Românilor, cu alți domni.

Tot-odată se mai hotări, în mânia opoziției membrilor români, și aceea, ca comitatul Sibiului să ia parte la cortegiul festiv, care va trece în 8 Iunie o. pe dinaintea monarhului, cu un banderiu de burghezi și de țărani. Spesele pentru acest banderiu se vor acoperi din cassa comitatului.

3) In fine la cererea concesionarilor dela calea ferată vicinală Sibiu-Agnita, ca să li-se încuviințeze anticipative spesele unor lucrări, membrul Partenie Cosma propuse, ca cererea să fiă respinsă. Propunerea lui fû însă respinsă, și concesionarilor li-se votă un împrumut de 10.000 fl. fără camete.

Aceste au fost punctele mai principale din ședința comitatensă dela 15 c. și membrii români, cu tôte că au luptat energic apărându-și punctele lor de vedere, n'au putut isbuti în fața șovinismului, care s'a străplântat acum adenc chiar și în cea mai mare parte dintre Sași.

X.

Premiile Academiei.

Academia Română, a cărei sesiune generală se deschise la 20 Februarie, are să dea în anul acesta trei premii pentru cărți tipărite. Iată ce cărți s'au prezentat la aceste premii:

1. La Premiul Adamachi de 5.000 lei, pentru o carte cu cuprins moral de ori-ce natură: Eugen Brote, Cestiunea Română în Transilvania și Ungaria, București 1895; P. Georgesou (Sabin), Radu-Vodă cel frumos, tragedie în 5 acte și în versuri, București 1895; I. Dinescu-Barzon, Influența crizei morale asupra criminalității, București 1895; S. Bălănescu, Blăstemul, poveste, București 1895; S. Stoica, Igienea copilului până la 7 ani, Sibiu 1895; Romul Simu, Monografia comunei Orlat, Sibiu 1895.

2. La Premiul Năsturel Herescu de 4.000 lei, pentru o carte cu conținut de ori-ce natură: R. D. Rosetti, Din inimă, poezii, București 1895; R. D. Rosetti, Cartea Dragostei, poezii București 1896; R. D. Rosetti, Prosa și Epigrame, București 1896; A. Ch. Comănescu, Gramatica limbii germane, București 1895; A. Vlăduț, Iubire, poezii, București 1896; A. Statescu, Conu Mache să trăsescă, București 1895; H. G. Leoca, Prima, poezii, București 1896; A. C. Guza, Monopolul alcoolului, discursuri, București 1895; A. C. Guza, Țărani și clasele dirigente, Iași 1895; I. Nenișescu, Români din Turcia

Europeană, București 1895; I. Bogdan Cronice inedite atingătoare de Istoria Românilor, București 1895; Laura Vampa, Nou! București 1895.

3. La Premiul Lazăr de 5.000 lei, pentru cărți cu cuprins științific și pentru invențiunile științifice: Inginer B. Pisone, Trigonometrul (manuscript); Dr. Gr. Antipa, Studii asupra peșcăriilor din România, București 1895; I. Pop-Florantin, Reforma metodelor și consecutismul universal, București 1895; I. Pop-Florantin, Frumsețea lineară și frumsețea omului, Iași 1896; I. Niculescu, Modele de cusături pentru costume naționale din Muscel; I. Niculescu, Modele de cusături din același județ; I. Niculescu, Album cu monumente istorice din România.

Aurul în Europa.

„Economul European“ dă următoarele cifre interesante în privința stockului de aur, care se găsește în caselle marelor Bănci europene:

Dela 1890 până la 1895 încassul de aur al băncilor europene a crescut cu 3 miliarde 116 milioane franci și în această cifră Banca Imperială a Rusiei figură cu 929 milioane; Banca Franceii cu 827 milioane; Banca Engliterei cu 555 milioane; Banca Austro-Ungariei cu 399 milioane; Banca Imperială a Germaniei cu 199 milioane.

Circulațiunea monetară americană și produțiunea minelor de aur au procurat Europei acest nou contingent de metal galben. Banca Franceii și a Rusiei reunite au avut la finele anului 1895 un stock total de aur de 3 miliarde 883 milioane, ceea-ce reprezintă mai mult de jumătatea stockului de aur reunit al tuturor Băncilor europene, și în această enormă cifră nu se socotesc tesaurul rusesc, care se uoă la 2 miliarde 552 milioane. Stockul Băncilor Germaniei, A.-Ung. și Ital. de abia atinge suma de 1 miliard 680 milioane de franci. Adăogând la această încassul Băncii Engliterei, stockul celor patru Bănci la un loc dă 2 miliarde 804 milioane, adică 1 miliard 79 milioane mai puțin decât acela al Băncilor Franceii și Rusiei.

La 1 Decembrie 1895 stockul vizibil al spețelor metalice care garantéză circulațiunea fiduciară a băncilor europene de emisiune atinge 7.709.200.000 franci pentru aur și 2.459.000.000 franci pentru argint. Ceea-ce revine a dice că 100 franci din această circulațiune sunt garantați cu 48.56 la sută spețe de aur, și 15.47 la sută de argint.

In 1890 aceeași proporție se stabilea astfel: 34.59 la sută pentru aur, și 17.62 la sută pentru argint.

Exprimată în franci crescerea totală a încassului reunit al Băncilor europene de emisiune se uoă, între cei doi ani comparați, la 3.116.500.000 franci pentru aur și numai la 119.800.000 pentru argint.

Calculat pe greutate, încassul total de aur și de argint, care exista la 31 Decembrie 1895 în Băncile europene de emisiune, atinge 2.486.638 kilograme pentru aur și 12.295.000 kilograme pentru argint.

Mulțămită publică.

Deși, Febr. 1896.

(Fine)

Gavr. Vărărean 12 fl., Maria Zaparțian 1 fl., Vas. Seserman 5 fl., Maria Petrovan 2 fl., Laurențiu Micheșiu 2 fl., Maria Rus 50 cr., Irina Racolția 5 fl., Ștef. Baratosi 1 fl., Ambr. Pop 1 fl., Iac. Pop pe vale 7 fl., Gr. Zaparțian 5 fl., G. Stanciu 5 fl., Toma Balesiu 4 fl., Vas. Bene 5 fl., I. Stoloc 2 fl., Saxon Moroșian 4 fl., Hieron. Dran 4 fl., Iac. Moldovan 5 fl., I. Macicășian 2 fl., Dum. Condor 2 fl., G. Guireanu 3 fl., Vas. Ciotlăușiu 3 fl., Mih. Tomșia 2 fl.

Marcu Filip 7 fl., G. Cocișiu 2 fl., Gavr. Roman 5 fl., Nic. Farcașiu 2 fl., Vas. Rusu roșiu 1 fl., Iac. Pop 1 fl., Vas. Farcașiu 1 fl., G. Martanu 1 fl., Oaofr. Giran 2 fl., I. Filip 2 fl., Gr. Harangușiu 5 fl., Mih. Hordoan 2 fl., Parasca Murășian 1 fl.,

Farcașiu Marțoie 2 fl., G. Gițui 1 fl., I. Pop a Gaftei 5 fl., Teod. Bușția 3 fl., Teod. Turda 2 fl., Luca Cadariu 1 fl., I. Dănuțiu 1 fl., Pompeiu Moldovan 2 fl., I. Sirbu 2 fl.

Gr. Timbușiu 4 fl., G. Comazan 2 fl., Anișca Tamașiu din Oena 1 fl., Sim. Pop 2 fl., I. Pop dela Voith 2 fl., Petru dela Clerman 2 fl., Vas. Ladariu 2 fl., Irimie Stanciu 2 fl., I. Sichișianu 15 fl., Al. Cente 3 fl., Ana Corabian 2 fl., Vas. Rusu 2 fl., Irina Racolția 40 cr., Tițiana Florisoa 50 cr., Vas. Timbușiu 5 fl., Nic. Turcu 1 fl., G. Snilean 10 fl., V. Ancea 2 fl., V. Florisca 2 fl., G. Stanciu 5 fl., Gr. Harangușiu 5 fl., Mih. Mărginean 2 fl., Nic. Tamașiu pe vale 2 fl., Teod. Munzat 5 fl., Sim. Campan 15 fl., Șt. Ola 5 fl., Ioan Sima 2 fl.

Ioan Welle.

Protopop gr. cat.

SCIRI ULTIME.

Viena, 17 Februarie. In cercurile politice s'a lășit faima, că ministrul-președinte conte Badeni n'are de gând să aducă înaintea Reichsrathului cestiunea reînnoirii convenției vamale, ci după pertractarea proiectului privitor la reforma electorală, parlamentul austriac va fi dizolvat.

Constantinopol, 17 Febr. Guvernul rusesc a încunoscițat prin ambasadorul Nelliöff, Pörta, că nu are nimic de obiecționat contra recunoscerei principelui Ferdinand.

Budapesta, 17 Febr. „Magyarorszag“ primesce din București scirea, că acolo circulează faime fôrte neliniștitoare în urma incidentului cu Bulgaria. Se afirmă, că Sobranja a votat în secret pentru scopuri de armată 10 milioane franci. Bulgaria adevă, sub ocrotirea Rusiei, ar voi să suleveze din nou hotărârile dela San-Stefano, pe cari congresul dela Berlin le-a fost respins. Se dice, că ministrul-președinte Sturdza a conferat mai multe ôre cu ambasadorul rusesc Fonjon; și conducătorii tuturor partidelor politice să fi ținut consultări confidentiale pentru de-a stabili atitudinea, ce o va avé de observat România, la cas dacă întemplările din Bulgaria s'ar desvolta mai departe.

DIVERSE.

O binofacere englesescă. Din Londra se șerie, că judecătoria din Brentford a osândit la două săptămâni închisore pe un bărbat tiner, pentru-că el a mijlocit ca să fiă primită o femeie, ce era în societatea lui în casa șeracilor sub pretextul fals, că ea ar fi soția lui. Când tinerul bărbat, cu numele O'Brien stetea în fața judecării, dice, că el se va cununa cu respectiva femeie, dacă judecata îi va plăti spesele de nuntă. Abia fini el de vorbit, când o damă înaintă la judecată o scrisore, în care dice, că ea nu numai este gata de a purta spesele de nuntă pentru tinera păreche, ci îi va da și mijloce de subsistență și îi va pune la dispozițiă o casă de locuit. Judecătorii lăudară această faptă nobilă ér public al asistent aplaudă.

Semînță incolțită într'o ureche. Luorul pare cam de necrețut, cu tôte acestea s'a întemplat în orașul Bourg (Francia). O fetiță de 7 ani, Amélie L., a căru tată lucrăză la o chereștea mare din Bellegarde-Coupy (Ain) își vira în urechi semînțe de platan. Intâiu fetița nu simți nimic, însă în zilele din urmă resimți grozave dureri în ureche și trebui să stea în casă. Se grămădise în interiorul urechii în fața timpanului, o mulțime de necurățenii, și în murdărie, prinsese rădăcină una din semînțe. Părinții uimiți, vădura esind din urechile fetiței un fel de plantă. Tatăl fetiței apucă foile binișor, și cu precauțiune soose din urechea copilei vlăstarul. Astăzi copila nu mai suferă nici o durere.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maier.

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Februarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.35
Renta de corone ung. 4%	99.20
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	124.40
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	112.50
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.50
Bonuri rurale ungare 4%	97.25
Bonuri rurale croate-slavone.	97.50
Imprum. ung. cu premii	154.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	142.50
Renta de hartie austr.	100.95
Renta de argint austr.	100.90
Renta de aur austr.	121.95
Losuri din 860	148.25
Actii de ale Băncei austro ungară.	1000.—
Actii de-ale Băncei ung. de credit.	437.75
Actii de-ale Băncei austr. de credit.	384.50
Napoleonori.	9.60 1/2
Mărci imperiale germane	59.12 1/2
London vista	121.05
Paris vista	48.—
Rente de corone austr. 4%	100.75
Note italiene.	43.85

Cursul pietei Brașov.

Din 18 Februarie 1896.

Bancnote rom. Comp.	9.52	Vënd.	9.54
Argint român. Comp.	9.47	Vënd.	9.50
Napoleon-d'ori Comp.	9.57	Vënd.	9.61
Galbeni Comp.	5.62	Vënd.	5.67
Seris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Nrul 1422—1896.

Publicațiune!

Luni în 2 Martie a. c. la 10 ore înainte de prânz va avea loc la oficiul de dare orășenesc economic arendarea pe cale de oferte a școlii orășenesci pentru inotat pentru perioada din 1 Iunie a. c. până în 31 Mai 1899.

Ofertele scripturistice, sigilate, provădute cu timbru de 50 cr. și cu un vadiu de 10% din suma anuală de arendă, carea este de a-se aminti în ofert în cifre și litere, au de a-se ascerne până la amintita oră la oficiul orășenesc economic.

Tot-deodată are să contină ofertul dechierațiunea oferentului, cum-că ți sunt cunoscute condițiunile de oferte și acele contractuale și că se supune lor.

Aceste condițiuni se pot examina la amintitul oficiu în decursul orelor oficiose.

Brașov, 30 Ianuarie 1896.

2—2

Magistratul orășenesc.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „SILVANIA“, societate pe acțiuni în virtutea § lui 29 din statute se invită la a VIII-a adunare generală ordinară, care se va ține în Șimleul-Silvaniei la 19 martie 1896 st. n. înainte de amedei la 10 ore în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul anual al direcțiunei.
2. Raportul comitetului de revisiune asupra computului anual, a bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
3. Stabilirea bilanțului anual și fixarea dividendelor.
4. Determinarea scopului, spre care este a-se întrebuița suma provădută în §-ul 99 p. f.
5. Fixarea prețului marcelor de prezentă.
6. Alegerea unui membru în consiliul de direcțiune cu un mandat de un an.
7. Eventuale propunerii din partea direcțiunei.
8. Esmiterea alor 3 membrii pentru verificarea procesului verbal.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la dispozițiunea §-lui 23 din statute în sensul căruia „la adunarea generală au vot numai acei acționari, cari cu cel puțin jumate de an mai înainte sunt trecuți în registrul acționarilor, și ca atari cel puțin cu una zi înainte de adunarea generală la direcțiunea institutului seu la locuri desemnate prin direcțiune au depus acțiunile sale eventual și documentele de plenipotență. Acțiunile depuse în locuri desemnate prin direcțiune se vor lua în considerare numai încât reversalul despre depunerea aceloră cu una zi mai înainte de adunarea generală s'au depus la direcțiunea institutului“.

Se notifică, a) ca acționarii, cari subscriind acțiuni din emisiunea II. prețul aceloră până la 31 Decembrie 1895 l'au plătit întreg, încă au vot la adunarea generală sub condițiunile specificate în §-ul 38.

b) ca pentru depunerea, respective primirea acțiunilor și a documentelor de plenipotență pentru acest an s'au desemnat, respective au fost rugate, instituttele „Albina“ în Sibiu, „Someșiana“ în Deșiu, „Săt-măreana“ în Seini, Capituluul gr. cat. român din Oradea-mare și dd. Dr. Ioan Nichita în Zelau, Vasiliu Patcasiu în Hotoan și Florian Cocian în Cehul Silvaniei.

Acțiunile, documentele de plenipotență și reversalele despre depunerea acțiunilor la locurile mai sus desemnate sunt a-se presenta la institut până la 18 Martie st. n. 4 ore după amedei.

Șimleul-Silvaniei, în 4 Februarie 1896.

Direcțiunea institutului.

CONVOCARE.

Domnii membrii ai societății de împrumut și păstrare „AURORA“ sunt invitați a participa la adunarea generală a XXII, care va avea loc Duminecă în 15 Martie 1896 la 10 ore a. m. în sala școlii fundamentale populare superioare din Năsăud.

Ordinea zilei:

1. Raportul direcțiunei și a comisiunei censuratore.
2. Satorirea bilanțului pro anul 1896, distribuirea profitului și darea absoluturului pentru anul de gestiune esirat.
3. Alegerea alor doi membri în consiliul administrativ.
4. Alegerea comisiunei censuratore.
5. Propunerile consiliului administrativ, și eventual alte propunerii insinuate în sensul statutului.

Năsăud, 15 Februarie 1896.

Direcțiunea.

Depou de diferite lampe.**SIRIUS**

aparat pentru iluminat cu gaz aerian: clădiri publice, fabrici și case mari private.

Efectul luminei **brillant** cu fitil Auer economie cu $\frac{2}{3}$ mai puțin decât **iluminatul** depână acuma.

Aparatul se pôte vedea în fiă-care zi în orele de seră funcționând.

Asemenea și o **vatră nouă** invențiunea mea patentată, care încălzeste cdaia de baie, fără a mai fi necesitate de **sobă** și **căldare** pentru apă. Se pôte aplica și la vetre vechi.

Se pôte vedea și lua informații la

Alfred Widmann,
fabricant de ferării,
Brașov, Strada Castelului Nr. 51.

893,3—6

Prețuri moderate.

Anunțiu.

Subscrisul am onóra a aduce la cunoștința P. T. public din Brașov și jur, că **posed în magaziiile mele, ce le am de un timp de 21 ani,**

tot felul de pescărie

sărată, precum și **prospetă**, asigurând On. Public, că pot concura cu ori-care comerciant de această branșă, atât ce privesce calitatea mărfurilor, cât și diferența prețurilor; precum: **Crap mare și mic, Somn, Morèn, Plătică, Ciortan, Tarasea (Veveriză), Scrumbii (Heringi)**, de mai multe feluri, **Ruși (Muscali)** cu butoiele, **Lacherdă (Lapardon)**; diferite **Marinate** de pescărie; **ICRE negre** de România moi și tescuite, **Icre roșii** moi și tescuite.

Trimet en gros, asemenea și pachete cu posta ori și unde.

Pentru vëndare în detal **am deschis o prăvălie (boită) în Brașov, Strada Hirscher, vis-a-vis de teatru.** Asemenea am în **Orăștie (Szászváros)** și în **Hățeg** câte-un deposit de aceste mărfuri.

Rog dar pe On. public atât de aicea, cât și din orașele mai sus numite a mă onora cu comande și a mă cerceta, promitând că-mi voi da silința a satisface tuturor cerințelor On. public într-un cât în-și va sta în putință.

Cu deosebită stimă:

Vasilie N. Bidu,

comerciant de pescărie în Brașov.

Ferestruel cu vapor

Albert Löwy, Jellinek și Venetianer
în Brașov.

P. T. Avem onóre a-Vé aduce la cunoștință, că am cumpărat ferestruel cu vapor aflător pe intravilantul „Albinei“ din loc și împreună cu acesta ne ocupăm cu tot felul de comerț de lemnariă, sub firma împrotocolată:

Ferestruel cu vapor

Albert Löwy, Jellinek și Venetianer
în Brașov.

Conducerea acestei afaceri am încredințat pe membrul intern al firmei noastre, D-nul **Mauriciu Venetianer**, directorul de până aci al firmei fabricelor de ferestruel L. și Ch. Grossinger din Galiția.

Ținem mare deposit de tot felul de lemne pentru construcții tăietate cu ferestruel și cioplite, **scânduri** pentru mēsari și dulgheri, **leturi** și **șindili**. Pe lângă asta primim comande, pentru lemnariă ferestruelă de ori-ce mărime, esecutându-le cât se pôte mai iute.

Cu stimă:

Cancelaria:

Intravilantul „Albinei.“

Telefon Nr. 108.

Ferestruel cu vapor
Albert Löwy, Jellinek și
Venetianer în Brașov.